

VERTROUWELIJK

CPN-VISIE OP DE VREDESBEWEGING.

S A M E N V A T T I N G.

In "De Waarheid" van 24-12-'56 verscheen een artikel van de hand van de algemeen secretaris van de CPN, Paul de GROOT, waarin deze de gebeurtenissen van de laatste tijd beziet in het licht van de Marxistisch-Leninistische theorie.

De GROOT komt in dit artikel o.m. tot de volgende conclusies:

- a. het proletarisch instinct wees de communisten de goede weg, toen zij het Sowjet-optreden in Hongarije goedkeurden;
- b. de communisten onderscheidden zich hiermede van die (zogenaamde) vredesstrijders (o.m. niet-communisten in de Nederlandse Vredesraad en aanhangers van de "Derde Weg"), die geen goede ideologische ondergrond bezitten;
- c. de wetenschappelijke oriëntering van de communisten moet worden verdiept en verstevigd.

Uit het gehele artikel van De GROOT spreekt het onbehagen van de communistische partijleiding over de huidige gang van zaken bij de Nederlandse Vredesraad. Een en ander wettigt de veronderstelling dat binnen afzienbare tijd van communistische zijde ten opzichte van de Nederlandse Vredesbeweging ingrijpende maatregelen tegemoet kunnen worden gezien.

VERTROUWELIJK

CPN-visie op de Vredesbeweging.

In "De Waarheid" van 24-12-'56 komt een artikel voor van Paul de GROOT, blijkens de aankondiging het eerste van een serie, die in de loop van januari zal worden voortgezet. De kop luidt: "De levende waarheid van het Leninisme" en de ondertitel: "Port Said en Boedapest: een oorlogscrisis". Volgens een kanttekening zal De GROOT "de vraagstukken die de grote gebeurtenissen van de laatste weken hebben opgeworpen, bezien in het licht van de Marxistisch-Leninistische theorie".

Hieronder volgt een korte samenvatting van dit eerste artikel. De GROOT schrijft o.m.:

Een wervelwind van gebeurtenissen heeft ons gegrepen. Een mengeling van angst en twijfel belemmerde het uitzicht van de massa, ook van die oprechte voorstanders van de vrede en antifascisten, die geen stevige ideologische grond onder hun voeten hebben of die nog niet volledig met de ideologie van de burgerlijke maatschappij hebben afgerekend. Het proletarische instinct zei, dat het goed was toen de Sowjet-troepen in Boedapest ten strijde trokken. De trouw aan de partij en de discipline hielden de partijgenoten in het rechte spoor, met slechts een zeer gering aantal afvalligen.

De terreur tegen de partij heeft ons moreel - omgekeerd aan de bedoelingen van Romme c.s. - versterkt. Maar het enthousiasme en de activiteit moeten op het bewuste weten, op een diep inzicht gegrondvest worden. Vooral om de komende ontwikkeling in volle ideologische wapenrusting tegemoet te gaan, is een wetenschappelijke oriëntering vereist en die verschaft ons het Marxisme-Leninisme.

De overval van het Engelse en Franse imperialisme op Egypte,

- voorafgegaan -

VERTROUWELIJK

voorafgegaan door Israël, en de fascistische contra-revolutie in Hongarije staan in nauw verband met elkaar. De actie in Egypte had ten doel de bevrijdingsbeweging van de koloniale volkeren neer te slaan, de contra-revolutie in Hongarije moest dit land aan het socialistische wereldstelsel onttrekken en inlijven in het Nato-stelsel. De doelstelling kwam neer op een eerste stap naar het herstel van het Groot-Germaanse rijk van Hitler. Er was een ware oorlogscrisis na een toestand van merkbare internationale ontspanning. Al is de crisis rond Port-Said en Boedapest onder druk van de vredeswil der volkeren bezworen, zulk een crisis kan zich herhalen, maar moet ten koste van alles worden verhinderd.

Volgens het inzicht, dat Lenin ons geeft, is de imperialistische politiek in onze dagen in wezen dezelfde als die tijdens Lenin. De raadgevingen van Lenin zijn doeltreffend om een herhaling van de crisis te verijdelen en het uitbreken van de oorlog te verhinderen. Dit betekent dat wij voor de jonge generatie opnieuw moeten uitzetten de politiek van het fascisme, zijn methode om de politieke macht te veroveren, de strategie van Hitler, Mussolini, Horthy en Mussert. Vooral die van Mussert en zijn stille vennoten uit de hoogste Nederlandse bourgeoiskringen.

De massa van de arbeidersklasse wenst de ogen te sluiten voor de ervaringen die wij met het nationaal-socialisme hebben opgedaan.

Op 4 november hebben wij als bij toverslag een eenheidsfront zien ontstaan van de veteranen van Westerling tot de PvdA-leiders met de KVP als hoofdmacht. Naast dit openlijke en tastbare eenheidsfront voor fascisme en oorlog zijn er nog vele schakeringen.

Wij werden op 4 november in volle omvang geconfronteerd met de naakte inhoud van het sociaal-pacifisme, met de ware betekenis van de "geweldloze" richting van "De Derde Weg", en andere verdunde oplossingen daarvan onder aanhangers van de Vredesbeweging, onder sympathiserenden en ook onder leden van de communistische partij. Om het oorlogsgevaar doeltreffend te bestrijden is het

VERTROUWELIJK

nodig alle foutieve opvattingen en schakeringen onder de voorstanders van de vrede te ontleden en te ontzenuwen. Omdat zij tot op zekere hoogte even gevaarlijk zijn als de openlijke oorlogshetze.

* * *

Dit artikel van De GROOT geeft aanleiding het volgende op te merken: De leiding van de CPN voelt zich wel zeer teleurgesteld in de houding welke vele sympathiserende intellectuelen in verband met de kwestie Hongarije hebben aangenomen. Onder andere moge in herinnering worden gebracht dat de meerderheid van het Algemeen Bestuur van de Nederlandse Vredesraad de Sowjet-aanval op Hongarije veroordeelde.

Voorts de reacties in verband met Hongarije tegen het communisme in het algemeen, o.a. tot uiting gekomen in de Pen-club, de Vereniging van Letterkundigen, de Nederlandse Onderwijzers Vereniging en in de verklaring van een aantal Nederlandse kunstenaars en intellectuelen naar aanleiding van de oproep van de Hongaarse Petöficlub. Dit alles heeft de CPN-leiding blijkbaar overvallen en is als een harde slag gevoeld, welke waarschijnlijk zwaarder is aangekomen, dan die veroorzaakt door het verlies van een aantal minder vast in de leer zijnde partijleden.

Het hele artikel ademt een geest van verbittering hierover. Duidelijk blijkt uit de woorden van de partijsecretaris ook het verschil in discipline en volgzaamheid aan de partijleiding tussen het proletarische deel van de partijgenoten en de meer ontwikkelden. De GROOT's opmerking over het moreel van de doorsnee partijgenoten kan tot op zekere hoogte onderschreven worden. Vast staat dat vele partijgenoten zich als reactie op de tegen de partij-eigendommen en hun persoon gerichte ongeregelheden inderdaad nauwer aaneen hebben gesloten. Diverse leden die de laatste jaren geen activiteit aan de dag legden, meldden zich in de critieke dagen weer present.

In hoeverre deze situatie zal voortduren, nu de directe be-

- 4 -

dreiging is geweken dient te worden afgewacht. Dat de algemeen-secretaris het fascisme als het grote gevaar naar voren schuift, ligt wel in de lijn van de partijtactiek doch komt veel sterker dan tot voor kort naar voren.

Wat hierbij opvalt is de rechtstreekse beschuldiging aan het adres van de PvdA-leiders mede te werken aan een "fascistisch eenheidsfront", een geluid dat in de laatste jaren in zo sterke vorm niet werd vernomen.

Het neutralisme, in de laatste jaren van communistische zijde bij andersdenkenden aangemoedigd, wordt thans weer veroordeeld. De GROOT's denigrerende opmerkingen over de "geweldloze richting van de "Derde Weg" en "andere verdunde oplossingen daarvan onder de aanhangers van de Vredesbeweging", zijn in dit opzicht volkomen duidelijk.

Het leidt geen twijfel dat De GROOT tot het inzicht is gekomen ten opzichte van de Nederlandse Vredesraad een verkeerde tactiek te hebben toegepast toen in 1955 aan deze Raad de bekende uitbreiding met niet-communisten is gegeven. Hierdoor werd de communistische invloed in dit lichaam blijkbaar zodanig verzwakt dat de Vredesraad in de dagen na Hongarije geheel uit de handen van de CPN-leiding kon lopen.

De veronderstelling dat van communistische zijde t.o.v. de Nederlandse Vredesbeweging ingrijpende maatregelen tegemoet kunnen worden gezien en dat een nieuwe reorganisatie van de Nederlandse Vredesraad voor de deur staat, lijkt niet te gewaagd.

december 1956.